

คำแนะนำการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด -19 สำหรับเด็กและวัยรุ่น ฉบับที่ 12

4 เมษายน พ.ศ. 2567

ในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2566 องค์การอนามัยโลก¹ ได้ออกคำแนะนำให้ใช้วัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ชนิด monovalent สายพันธุ์โอไมครอน สายพันธุ์ย่อย XBB.1 descendent lineage เช่น สายพันธุ์ XBB.1.5 และในเดือนกันยายน พ.ศ. 2566 องค์การอาหารและยาของสหรัฐอเมริกาได้อนุมัติให้ใช้วัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ชนิดดังกล่าวในเด็กอายุตั้งแต่อายุ 6 เดือนเป็นต้นไป² และภายหลังจากที่มีการใช้วัคซีนนี้ในสหรัฐอเมริกาได้มีรายงานข้อมูลประสิทธิผลของวัคซีนป้องกันโรคโควิด -19 ชนิด monovalent สายพันธุ์โอไมครอน สายพันธุ์ย่อย XBB.1.5 ในการป้องกันการติดเชื้อ SARS-CoV-2 ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 พบว่าวัคซีนมีประสิทธิภาพในการป้องกันการติดเชื้อ SARS-CoV-2 สายพันธุ์ย่อยต่างๆ ที่พบการระบาดในขณะนี้ได้อย่างน้อย 54 เมื่อเทียบกับผู้ที่ไม่ได้รับวัคซีน ซึ่งรวมการติดเชื้อสายพันธุ์ย่อย JN 1 ได้อย่างน้อย 49³

สำหรับในประเทศไทย ยังพบมีรายงานผู้ป่วยโรคโควิด-19 อย่างต่อเนื่อง โดยรายงานสถานการณ์โรคโควิดระหว่างมกราคม พ.ศ. 2566-2567 จากควบคุมโรคประเทศไทย พบอัตราการป่วยโรคโควิด-19 สูงสุดในกลุ่มเด็กอายุ 6 เดือนถึง 1 ปี ซึ่งมีอัตราสูงมากกว่า 6,000 รายต่อ 100,000 ประชากร เมื่อเทียบกับเด็กโตและผู้ใหญ่ซึ่งพบอัตราการติดเชื้อน้อยกว่า 1,000 ต่อ 100,000 ประชากร และผลการถอดรหัสพันธุกรรมเชื้อ SARS-CoV-2 ของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ในประเทศไทย ระหว่างวันที่ 23 ธันวาคม 2566 - 23 มกราคม 2567 จำนวน 234 ราย พบส่วนใหญ่เป็นสายพันธุ์ลูกผสมกระจายทุกเขตสุขภาพ โดยสายพันธุ์ JN.1* พบสัดส่วนมากที่สุดร้อยละ 33.5 ถัดมาคือ EG.5 (สายพันธุ์ย่อยของ XBB.1.9.2) ร้อยละ 27.5, BA.2.86 ร้อยละ 21, XBB.1.16 ร้อยละ 7.3%⁴ ดังนั้นการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 จึงเป็นหนึ่งในมาตรการสำคัญในการป้องกันโรค ในปัจจุบันนี้วัคซีนป้องกันโรคโควิด -19 ในประเทศไทยมีเพียงชนิดเดียวคือ monovalent XBB.1.5 ของ Pfizer BioNTech (Comirnaty) ซึ่งมีหลาย preparation ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รูปแบบของวัคซีนป้องกันโรคโควิด -19 monovalent XBB.1.5 ของ Pfizer BioNTech (Comirnaty) ที่มีในประเทศไทย

ผลิตภัณฑ์	บรรจุภัณฑ์	ขนาด	วิธีใช้	อายุที่รับรองให้ใช้	หมายเหตุ
ฝาสีแดงเข็ม แถบสีแดงเข็ม	10 doses/vial	3 mcg/0.2 ml	intramuscular	6 เดือน ถึง <5 ปี	ต้องใช้ได้ภายใน 12 ชั่วโมง หลังจากผสมแล้ว
ฝาสีเหลือง แถบสีเหลือง	3 doses/vial	3 mcg /0.3 ml	intramuscular	6 เดือน ถึง <5 ปี	ขณะนี้ยังไม่มีในประเทศไทย
ฝาสีฟ้า แถบสีฟ้า	Single dose/vial	10 mcg/0.3 ml	intramuscular	5 ถึง <12 ปี	
ฝาสีเทา แถบสีเทา	Single dose/vial	30 mcg/0.3 ml	intramuscular	≥ 12 ปี	

หมายเหตุ ในกรณีที่ไม่สามารถเข้าถึงผลิตภัณฑ์ที่แนะนำตามกลุ่มอายุได้ อาจพิจารณาแบ่งโดส (fractional dose) ได้ดังนี้

- ในเด็กอายุ 5- <12 ปี พิจารณาใช้วัคซีน Pfizer-BioNTech ฝาสีเทา แอบสีเทา มาแบ่งโดส (fractional dose) เป็นขนาด 10 ไมโครกรัม ปริมาณ 0.1 มิลลิลิตร ต่อโดส ในการฉีดแทนฝาสีฟ้า แอบสีฟ้าได้
- ในเด็กอายุ 6 เดือน ถึง <5 ปี พิจารณาใช้วัคซีน Pfizer-BioNTech ฝาสีฟ้า แอบสีฟ้า มาแบ่งโดส (fractional dose) เป็นขนาด 3 ไมโครกรัม ปริมาณ 0.09 มิลลิลิตร ต่อโดส ในการฉีดแทนฝาสีแดงเข้ม แอบสีแดงเข้ม หรือ ฝาสีเหลือง แอบสีเหลือง

ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทยได้ ทบทวนข้อมูลทางวิชาการและคำแนะนำของนานาชาติประเทศรวมทั้ง องค์การอนามัยโลก^{1,5} จึงได้ออกคำแนะนำการใช้วัคซีนป้องกันโรค โควิด-19 ชนิด monovalent XBB.1.5 ของ Pfizer BioNTech (Comirnaty) ดังนี้

- **แนะนำ** วัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ชนิด monovalent XBB.1.5 ของ Pfizer BioNTech (Comirnaty) ในเด็ก อายุตั้งแต่ 6 เดือนเป็นต้นไปที่เป็นกลุ่มเสี่ยงสูงต่อการเกิดโรคโควิด-19 ที่รุนแรง ซึ่งได้แก่
 - เด็กอายุ 6 เดือนถึง 1 ปี
 - โรคอ้วน (น้ำหนักเทียบกับความสูง (weight for height) มากกว่า +3 SD)
 - โรคทางเดินหายใจเรื้อรัง รวมทั้งหอบหืดที่มีอาการปานกลางหรือรุนแรง
 - โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคหลอดเลือดสมอง
 - โรคเบาหวาน
 - กลุ่มโรคพันธุกรรมรวมทั้งกลุ่มอาการดาวน์ เด็กที่มีภาวะบกพร่องทางระบบประสาทอย่างรุนแรง เด็กที่มี พัฒนาการช้า
 - โรคไตวายเรื้อรัง
 - โรคมะเร็งและภาวะภูมิคุ้มกันต่ำปานกลางถึงรุนแรง
- **พิจารณา** ฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ได้สำหรับเด็กที่แข็งแรงดี อายุตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป
- คำแนะนำทั่วไปเกี่ยวกับการรับวัคซีนโควิด-19 มีดังนี้
 - สำหรับผู้ที่เคยมีการติดเชื้อ SARS-CoV2 มาก่อน แนะนำให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 หลังจากการ ติดเชื้ออย่างน้อย 90 วัน นับจากวันที่เริ่มมีอาการป่วยจากโรคโควิด-19 หรือในเด็กที่ติดเชื้อ SARS-CoV2 โดยไม่แสดงอาการ ให้นับจากวันที่มีผล ATK หรือ PCR เป็นบวก
 - ภายหลังการติดเชื้อ SARS-CoV-2 ตามธรรมชาติ แนะนำให้ฉีดวัคซีนเพียง 1 เข็มในทุกกลุ่มอายุ ทั้งใน ภูมิคุ้มกันปกติและภูมิคุ้มกันต่ำปานกลางถึงรุนแรง
 - การฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ชนิด monovalent XBB.1.5 ของ Pfizer BioNTech (Comirnaty) ให้ฉีดห่างจากวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 เข็มสุดท้าย ที่เคยได้รับมาก่อน อย่างน้อย 8 สัปดาห์
 - ในกรณีเด็กเล็กที่ต้องฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 3 เข็ม ระยะห่างระหว่างการฉีดวัคซีนเข็ม 1 และเข็ม 2 ห่างกัน 4 สัปดาห์ (3-8 สัปดาห์) และระยะห่างระหว่างเข็มที่ 2 และเข็ม 3 ห่างอย่างน้อย 8 สัปดาห์
- คำแนะนำผลิตภัณฑ์ ขนาด และจำนวนโดส ของการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 ในเด็กและวัยรุ่นดังแสดงในตาราง ที่ 2 และ 3 โดยมีคำแนะนำดังนี้

ในเด็กปกติและเด็กกลุ่มเสี่ยงไม่มีภาวะภูมิคุ้มกันต่ำปานกลางถึงรุนแรง

- เด็กอายุ 6 เดือนถึง 1 ปี หากไม่เคยเป็นโรคโควิด-19 แนะนำให้ฉีด primary series ให้ครบ 3 เข็ม ตามกำหนดการฉีดในเดือนที่ 0,1,3 ดังรายละเอียดที่กล่าวข้างต้น แต่หากเคยเป็นโควิด-19 มาก่อน แนะนำให้ฉีดกระตุ้นเพียง 1
- เด็กอายุมากกว่า 1 ปี มีข้อมูลศึกษาในประเทศไทย⁶ พบว่า ร้อยละ 88 มีภูมิคุ้มกันต่อโรคโควิด-19 แล้ว จากการเคยเป็นโรคหรือได้รับวัคซีนมาก่อน จึงแนะนำว่าหากอายุเกิน 1 ปี ในเด็กที่ไม่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่องปานกลางหรือรุนแรง แนะนำให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ชนิด monovalent XBB.1.5 เพียง 1 เข็ม

ตารางที่ 2 เด็กปกติและเด็กกลุ่มเสี่ยงไม่มีภาวะภูมิคุ้มกันต่ำปานกลางถึงรุนแรง

ชนิดวัคซีน		จำนวนโดสของวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19			
		6 เดือน- 1 ปี	>1 ปี - <5 ปี	5-<12 ปี	≥12 ปี
Pfizer-BioNTech Comirnaty XBB.1.5	ประวัติการติดเชื้อและการรับวัคซีนป้องกันโควิด-19	3 mcg/0.2 ml ฝาสีแดงเข็ม แกลบสีแดงเข็ม หรือ 3 mcg /0.3 ml ฝาสีเหลือง แกลบสีเหลือง	3 mcg/0.2 ml ฝาสีแดงเข็ม แกลบสีแดงเข็ม หรือ 3 mcg /0.3 ml ฝาสีเหลือง แกลบสีเหลือง	10 mcg/0.3 ml ฝาสีฟ้า แกลบสีฟ้า	30 mcg/0.3 ml ฝาสีเทา แกลบสีเทา
	ไม่เคยติดเชื้อและไม่เคยรับวัคซีนมาก่อน	3 เข็ม (แนะนำ)	1 เข็ม (พิจารณา)*		
	ไม่เคยติดเชื้อและเคยได้รับวัคซีนมาก่อนอย่างน้อย 1 เข็มซึ่งไม่ใช่ชนิดป้องกันสายพันธุ์ XBB	2 เข็ม หากเคยฉีดมาแล้ว 1 เข็ม 1 เข็ม หากเคยฉีดมาแล้ว 2 เข็ม (แนะนำ)*			
	หรือเคยได้รับวัคซีน primary series ครบ	1 เข็ม (แนะนำ)			

*เข็ม 1 และเข็ม 2 ห่างกัน 4 สัปดาห์ (3-8 สัปดาห์) เข็ม 2 และเข็ม 3 ห่างอย่างน้อย 8 สัปดาห์

*ฉีดห่างจากเข็มสุดท้าย ที่เคยรับมาก่อน อย่างน้อย 8 สัปดาห์

ในเด็กกลุ่มเสี่ยงที่มีภาวะภูมิคุ้มกันต่ำปานกลางถึงรุนแรง

- เด็กกลุ่มเสี่ยงที่มีภาวะภูมิคุ้มกันต่ำปานกลางถึงรุนแรง ได้แก่ ผู้ป่วยที่กำลังได้รับยารักษาโรคมะเร็ง (solid tumor and hematologic malignancies) ผู้ป่วยปลูกถ่ายอวัยวะ (solid-organ transplant recipients) ผู้ป่วยปลูกถ่ายไขกระดูกภายใน 2 ปีหรือยังได้รับยากดภูมิคุ้มกัน ผู้ป่วยภูมิคุ้มกันบกพร่องแต่กำเนิดในระดับปานกลางถึงรุนแรง คำแนะนำการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 สำหรับเด็กและวัยรุ่น ฉบับที่ 12 หน้าที่ 2 โอวีที่มีระดับ CD4 < 200/mm³ หรือผู้ป่วยที่ได้รับยากดภูมิคุ้มกัน เช่น คอร์ติโคสเตียรอยด์ขนาดสูง (≥ 20 มก./วัน

ของยาเพรดนิโซโลนหรือเทียบเท่าเป็นระยะเวลา ≥ 2 สัปดาห์), ยาเคมีบำบัด alkylating agents, antimetabolites, TNF blockers และ biologic agents เป็นต้น

- เด็กกลุ่มเสี่ยงที่มีภาวะภูมิคุ้มกันต่ำปานกลางถึงรุนแรงที่ไม่เคยติดเชื้อและไม่เคยรับวัคซีนมาก่อน แนะนำให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ให้ครบ primary series ตามอายุ ดังแสดงในตารางที่ 3 และพิจารณา additional dose ในเด็กอายุตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปอีก 1 เข็ม โดยห่างจากเข็มสุดท้ายอย่างน้อย 4 สัปดาห์

ตารางที่ 3 เด็กกลุ่มเสี่ยงที่มีภาวะภูมิคุ้มกันต่ำปานกลางถึงรุนแรง

ชนิดวัคซีน		จำนวนโดสของวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19			
		6 เดือน- 1 ปี	>1 ปี - <5 ปี	5 ปี-<12 ปี	≥12 ปี
Pfizer- BioNTech Comirnaty XBB.1.5	ประวัติการติดเชื้อ และการรับวัคซีน ป้องกันโควิด -19	3 mcg/0.2 ml ฝาสีแดงเข็ม แกลสีแดงเข็ม หรือ 3 mcg /0.3 ml ฝาสีเหลือง แกลสีเหลือง	3 mcg/0.2 ml ฝาสีแดงเข็ม แกลสี แดงเข็ม หรือ 3 mcg /0.3 ml ฝาสีเหลือง แกลสี เหลือง	10 mcg/0.3 ml ฝาสีฟ้า แกลสีฟ้า	30 mcg/0.3 ml ฝาสีเทา แกลสีเทา
	ไม่เคยติดเชื้อและ ไม่เคยรับวัคซีนมา ก่อน	3 เข็ม (แนะนำ)*		2 เข็ม** (แนะนำ)	
	ไม่เคยติดเชื้อและ เคยรับวัคซีน primary series มา ก่อนแต่ไม่ครบ	2 เข็ม หากเคยฉีดมาแล้ว 1 เข็ม 1 เข็ม หากเคยฉีดมาแล้ว 2 เข็ม (แนะนำ)*		1 เข็ม (แนะนำ) #	
	เคยติดเชื้อมาก่อน หรือเคยได้รับวัคซีน primary series ครบ	1 เข็ม (แนะนำ) #			

#ฉีดห่างจากเข็มสุดท้าย ที่เคยรับมาก่อน อย่างน้อย 8 สัปดาห์

*เข็ม 1 และเข็ม 2 ห่างกัน 4 สัปดาห์ (3-8 สัปดาห์) เข็ม 2 และเข็ม 3 ห่างอย่างน้อย 8 สัปดาห์

** เข็ม 1 และเข็ม 2 ห่างกันอย่างน้อย 4-8 สัปดาห์ แนะนำเว้นระยะห่างการฉีดเข็ม 1 และ 2 เป็นเวลา 8 สัปดาห์ จะลดโอกาสการเกิดผลข้างเคียงของกล้ามเนื้อหัวใจอักเสบและเยื่อหุ้มหัวใจอักเสบ และพิจารณา additional dose ในเด็กอายุเด็กกลุ่มเสี่ยงที่มีภาวะภูมิคุ้มกันต่ำปานกลางถึงรุนแรงตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปอีก 1 เข็ม โดยห่างจากเข็มสุดท้ายอย่างน้อย 4 สัปดาห์

Reference

1. World Health Organization. WHO roadmap on uses of COVID-19 vaccines in the context of Omicron and high population immunity. 2020. Last updated 10 November 2023.
<https://www.who.int/publications/i/item/WHO-2019-nCoV-Vaccines-SAGE-Prioritization-2023.2>
[cited 2024 April 1]
2. <https://www.fda.gov/news-events/press-announcements/fda-takes-action-updated-mrna-covid-19-vaccines-better-protect-against-currently-circulating> [cited 2024 April 1]
3. Link-Gelles R, Ciesla AA, Mak J, et al. Early Estimates of Updated 2023–2024 (Monovalent XBB.1.5) COVID-19 Vaccine Effectiveness Against Symptomatic SARS-CoV-2 Infection Attributable to Co-Circulating Omicron Variants Among Immunocompetent Adults — Increasing Community Access to Testing Program, United States, September 2023–January 2024. MMWR Morb Mortal Wkly Rep 2024;73:77–83.
4. <https://www3.dmsc.moph.go.th/post-view/2131>
5. Centers for Disease Control and Prevention. Interim Clinical Considerations for Use of COVID-19 Vaccines in the United States.2024 Last updated 1 March 2024.
<https://www.cdc.gov/vaccines/covid-19/clinical-considerations/interim-considerations-us.html>
[Cited 2024 April 2]
6. Chansaenroj J, Suntronwong N, Kanokudom S, et al. Seroprevalence of SARS-CoV-2 anti-nucleocapsid total Ig, anti-RBD IgG antibodies, and infection in Thailand: a cross-sectional survey from October 2022 to January 2023. Sci Rep. 2023 Sep 20;13(1):15595. doi: 10.1038/s41598-023-42754-2. PMID: 37730917; PMCID: PMC10511501.

รายนามคณะกรรมการโควิด-19 ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย

	ศ. นพ.สมศักดิ์	โล่ห้เลขา	ที่ปรึกษา
	พญ. ดารินทร์	อารีย์โชคชัย	ที่ปรึกษา (กรมควบคุมโรค)
1.	รศ. พล.ต.หญิงฤดีวิไล	สามโกเศศ	ประธาน
2.	ศ. พญ.กุลกัญญา	โชคไพบุลย์กิจ	รองประธาน
3.	ศ.เกียรติคุณ พญ.ลัดดา	เหมาะสมวรรณ	อนุกรรมการ
4.	ศ.คลินิก พญ.วินัดดา	ปิยะศิลป์	อนุกรรมการ
5.	รศ. พญ.พิมล	วงศ์ศิริเดช	อนุกรรมการ
6.	รศ.(พิเศษ) นพ.ทวี	โชติพิทยสุนนท์	อนุกรรมการ
7.	รศ. นพ.พรเทพ	จันทวานิช	อนุกรรมการ
8.	พล.ต. ศ.วีระชัย	วัฒนวีระเดช	อนุกรรมการ
9.	นพ.วรมันต์	ไวดาบ	อนุกรรมการ
10.	ผศ. นพ.ชนเมธ	เตชะแสนศิริ	อนุกรรมการ
11.	ผศ. พญ. ดร. สุจิตรา	ชัยสวณียากรณ์	อนุกรรมการ
12.	ศ. พญ.ธันยวีร์	ภูธนกิจ	อนุกรรมการ
13.	รศ.(พิเศษ) พญ.วารุณี พรรณพานิช	วานเดอพิทท์	อนุกรรมการ
14.	รศ. พญ.วันทปรียา	พงษ์สามารถ	อนุกรรมการ
15.	อ. ดร. พญ.วรรษมน	จันทร์เบญจกุล	อนุกรรมการ
16.	ผศ. พญ.โสภิตา บุญสาธร	รีฟส์	อนุกรรมการ
17.	อ. พญ.ณชกมล	เลิศอมรภิตติ	อนุกรรมการ
18.	รศ. นพ.ทวีวงศ์	ตันตราชีวธร	อนุกรรมการและเลขานุการ